

ZLATÉ MORAVCE

**Komunitný plán sociálnych služieb
mesta Zlaté Moravce
na roky 2016 - 2025**

Spracovali:

Mgr. Jana Bošiaková
Erika Babocká

Použitá literatúra:

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015-2020
- Mini príručka pre Komunitné plánovanie sociálnych služieb – pripravili: PhDr. Helena Woleková, PhD. , Mgr. Marcela Mezianová, SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien, 2004
- Zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

Pod'akovanie

Ďakujeme obyvateľom mesta a všetkým, ktorí prispeli k tvorbe „Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Zlaté Moravce na roky 2016 – 2025“ .

OBSAH

Úvod

1.	Východisková situácia poskytovania sociálnych služieb	...4
1.1.	Úlohy a kompetencie v sociálnej oblasti podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov	...7
1.2.	Analýza sociologických a demografických údajov	...9
1.3.	Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb	...13
1.4.	SWOT analýza	...21
2.	Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnej služby a ďalších obyvateľov v meste Zlaté Moravce podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb a cieľových skupín	...22
3.	Určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb	...31
4.	Časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb	...32
5.	Spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb	...33
6.	Záver	...33

Úvod

Mesto Zlaté Moravce vypracovalo Komunitný plán sociálnych služieb Mesta Zlaté Moravce na roky 2016 – 2025 v zmysle § 83 zákona č 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý vychádza z Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Zlaté Moravce na roky 2015-2025, ako aj z vlastnej analýzy súčasnej sociálnej situácie v meste Zlaté Moravce. Komunitný plán sociálnych služieb sa vypracováva v súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb s ohľadom na miestne špecifiká a potreby.

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015-2020 predstavujú nástroj štátnej politiky na smerovanie a prezentovanie východiskových systémových záujmov, úloh a podporných opatrení vlády Slovenskej republiky a oblasti sociálnych služieb, sú vypracované v súlade s pôsobnosťou Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ako ústredného orgánu štátnej správy Slovenskej republiky pri poskytovaní sociálnych služieb ustanovenou § 79 ods. 1 písm. a) zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a Stratégiou deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike.

Špecifické ciele Národných priorít:

- zabezpečiť realizáciu práva občana na poskytovanie sociálnej služby so zohľadnením ľudsko-právneho a nediskriminačného prístupu a dôrazom na rešpektovanie ľudskej dôstojnosti,
- zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami cieľových skupín a komunity,
- zabezpečiť rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby v segregovaných lokalitách s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
- zvýšiť dostupnosť komunitných sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj sociálnych služieb pre rodinu, ktorá sa stará o svojho člena, odkázaného na pomoc inej osoby pri sebaobsluhe,
- deinštitucionalizovať sociálne služby,
- presadiť princíp integrovanej dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti,
- zaviesť systém zabezpečenia a hodnotenia podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb.

Národné priority si následne obce, mestá a samosprávne kraje rozpracujú vo svojich koncepcných a plánovacích dokumentoch. Na základe dôslednej analýzy stavu poskytovaných sociálnych služieb, rovnako požiadaviek a potrieb ich prijímateľov a prijímateľiek, si stanovujú ciele a priority, následne úlohy a opatrenia rozvoja sociálnych služieb vo svojom územnom obvode na najbližšie obdobie.

Vývoj právneho rámca poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike

Sociálne služby v Slovenskej republike sa od roku 2009 poskytujú v súlade so zákonom č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách, ktorý nadobudol účinnosť dňa 1.januára 2009 (s výnimkou vybraných ustanovení zákona, ktoré mali nadobudnúť účinnosť 1. januára 2011). Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách prvýkrát v samostatnom právnom predpise upravil právne vzťahy a podmienky poskytovania sociálnych služieb, ktorých cieľom je podporovať sociálne začlenenie občanov a uspokojovať sociálne potreby ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii. Za nepriaznivú sociálnu situáciu sa považuje stav sociálnej núdze fyzickej osoby, rodiny a komunity, v ktorom sa táto osoba, rodina, komunita nachádza z dôvodu, že nemá zabezpečené základné životné potreby, pre svoje životné návyky, pre spôsob života, pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, pre dovŕšenie dôchodkového veku, pre výkon opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb alebo z dôvodu, že sa stala obeťou obchodovania s ľuďmi. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách upravuje aj vzdelávanie v sociálnych službách a udeľovanie akreditácie na vykonávanie vzdelávacích programov a odbornej činnosti. Sociálne služby podľa tohto zákona sa poskytujú prostredníctvom odborných, obslužných a ďalších činností, ktoré je poskytovateľ povinný poskytnúť alebo zabezpečiť v prípade, že sú tieto činnosti pri uvedených službách taxatívne vymedzené. Poskytovateľ môže vykonávať aj iné činnosti, ktoré zvýšia kvalitu sociálnej služby. Sociálne služby sú službami verejného záujmu a sú poskytované bez dosiahnutia zisku. Zákon však umožňuje aj poskytovanie sociálnych služieb v rámci živnosti alebo podnikania, t. j. na báze zisku.

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách rozdeľuje sociálne služby do niekoľkých skupín, v závislosti od povahy nepriaznivej sociálnej situácie alebo od cieľovej skupiny, ktorej sú určené, a to na sociálne služby krízovej intervencie, sociálne služby na podporu rodiny s deťmi, sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií a podporné služby.

V snahe zabezpečiť kontinuitu a efektivitu poskytovaných sociálnych služieb a súčasne v snahe podporiť zotrvanie ľudí odkázaných na pomoc čo najdlhšie v ich prirodzenom rodinnom prostredí vytvára proces deinštitucionalizácie sociálnych služieb v Slovenskej republike jednou z kľúčových priorít. Vláda Slovenskej republiky schválila dňa 30. 11. 2011 Stratégiu deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti. Základným zámerom deinštitucionalizácie v Slovenskej republike je vytvorenie a zabezpečenie podmienok pre nezávislý a slobodný život všetkých občanov odkázaných na pomoc spoločnosti, v prirodzenom sociálnom prostredí komunity, prostredníctvom komplexu kvalitných služieb vo verejnom záujme. Národná priorita je zameraná na vytvorenie podmienok pre nezávislý život mladých a dospelých osôb so zdravotným postihnutím a s duševnou poruchou, a to formou prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť.

Podporuje sa vznik zariadení rodinného typu tým, že sa upravuje obmedzenie kapacity pri zriaďovaní nových zariadení sociálnych služieb.

Okrem starších osôb ďalšiu významnú skupinu prijímateľov sociálnych služieb tvoria osoby so zdravotným postihnutím. Legislatívne opatrenia pre fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím v Slovenskej republike upravuje zákon 447/2008 Z. z. o peňažných

príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Peňažné príspevky na kompenzáciu je možné poskytnúť fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, pričom za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím sa považuje osoba, ktorej miera funkčnej poruchy je stanovená najmenej na 50%. Univerzálnosť systému je daná najmä tým, že sa týka osôb celého vekového spektra a všetkých druhov zdravotného postihnutia. Navyše, systém kompenzácie je zameraný na ciele podpora osôb s ŤZP vo všetkých oblastiach života.

Zdroj: Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015-2020

Komunitné plánovanie sociálnych služieb

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je jednou zo základných metód riadenia rozvojových procesov, metóda, pomocou ktorej môžeme plánovať sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám a potrebám jednotlivých občanov, otvorený proces zisťovania potrieb a zdrojov, a hľadanie najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb.

Ciele komunitného plánovania sociálnych služieb

- Posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov mesta.
- Predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín.
- Opäť vtiahnuť do života komunity tých, ktorí stoja na jej okraji (a v niektorých prípadoch predstavujú pre obyvateľov hrozbu, či vyvolávajú strach a neistotu).

Účastníci komunitného plánovania sociálnych služieb

- **Zadávatelia sociálnych služieb** – sú tí, ktorým zákon ukladá zabezpečiť sociálne služby pre obyvateľov územia, ktoré spravujú - obce, mestá a samosprávne kraje.
- **Poskytovatelia sociálnych služieb** - subjekty, ktoré služby poskytujú a ponúkajú, bez ohľadu na ich právnu subjektivitu. Poskytovateľ sociálnej služby je za podmienok ustanovených zákonom obec, právnická osoba zriadená alebo založená obcou alebo vyšším územným celkom – „verejný poskytovateľ sociálnej služby“ a iná osoba – „neverejný poskytovateľ sociálnej služby“.
- **Užívatelia sociálnych služieb** – sú osoby v nepriaznivej sociálnej situácii, (napr. v dôsledku vysokého veku, nepriaznivého zdravotného stavu, krízových životných situácií, životných návykov, spôsobu života, ktorý vedie ku konfliktu so spoločnosťou, trestno-právnej činnosti a pod.) pre ktoré sú sociálne služby určené. Sú to rovnako tí, ktorí už služby dostávajú, ako aj tí, ktorí na ne čakajú.
- **Verejnosť** – musí byť priebežne zoznamovaná so zámermi, výsledkami a cieľmi komunitného plánu.
- **Ďalšie organizácie** – pri príprave komunitného plánu sú oslovené a vyzvané k spolupráci miestne organizácie aj záujmové skupiny, ktorých sa poskytovanie sociálnych služieb dotýka, tiež občianske iniciatívy, etnické skupiny, vrátane skupín, s ktorými je ťažšia komunikácia.

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov ukladá povinnosť obciam a mestám plánovať sociálne služby na základe komunitného plánovania podľa § 83 ods. 2 „Obec vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby

fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie“.

Štruktúra Komunitného plánu sociálnych služieb

1. Úlohy a kompetencie v sociálnej oblasti podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov
2. Analýza sociologických a demografických údajov v meste Zlaté Moravce
3. Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb v meste Zlaté Moravce (vrátane vyhodnotenia materiálno-technického vybavenia a vzdelanostnej štruktúry zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby)
4. Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnej služby a ďalších obyvateľov v meste Zlaté Moravce podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb a cieľových skupín
5. Určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb
6. Časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb
7. Spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb
8. Záver

1.1. Úlohy a kompetencie v sociálnej oblasti podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

Zákon o sociálnych službách č. 448/2008 Z. z. o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov dáva mestu tieto hlavné kompetencie a úlohy:

§ 2 Vymedzenie sociálnej služby

(1) Sociálna služba je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na

- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

§ 80 Pôsobnosť obce

Obec

- a) vypracúva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- c) je správnym orgánom v konaniach o
  - 1. odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu
- e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie
  - 1. sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre, nocľahárni, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
  - 2. nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu,
  - 3. opatrovateľskej služby,
  - 4. prepravnej služby,
  - 5. odľahčovacej služby,
  - 6. pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa
- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby, podľa § 12.

§ 82 Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia

- (1) Obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.
- (2) Komunitná práca v oblasti poskytovania sociálnych služieb je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva, najmä rozvojom sociálnych služieb.
- (3) Komunitná rehabilitácia v oblasti poskytovania sociálnych služieb je koordinácia činnosti subjektov, ktorými sú najmä rodina, obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia služieb zamestnanosti, poskytovatelia sociálnych služieb a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti. Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a podpora jej začlenenia do spoločnosti.

§ 83 Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb

- (1) Obec vypracúva komunitný plán sociálnych služieb a vyšší územný celok vypracúva koncepciu rozvoja sociálnych služieb v spolupráci
  - a) s inými poskytovateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode,
  - b) s prijímateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode.
- (2) Obec vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

1.2. Analýza sociologických a demografických údajov v meste Zlaté Moravce

Centrum Zlatých Moraviec leží na 48°23' severnej zemepisnej šírky a 18°24' východnej zemepisnej dĺžky, v nadmorskej výške 195 m n. m.. Kataster mesta sa rozprestiera medzi 48°20'45'' a 48°24'45'' severnej zemepisnej šírky a 18°21'20'' a 18°30'20'' východnej zemepisnej dĺžky v nadmorských výškach 170-714 m n. m. Mesto vzniklo na sútoku rieky Žitavy a Hostianskeho potoka (Zlatňanky), na styku troch významných geologických a geomorfologických jednotiek – pásma jadrových pohorí vnútorných Západných Karpát (Tríbeč), neovulkanických pohorí vnútorných Západných Karpát (Pohronský Inovec) a Panónskej panvy reprezentovanej Podunajskou nížinou. Výbežky Tríbeča a Pohronského Inovca do Podunajskej nížiny ohraničujú podkovovitú zníženinu – horné Požitavie. Zlaté Moravce – najväčšie a v strede horného Požitavia ležiace sídlo – sa stali jeho prirodzeným centrom, čo našlo odraz i v administratívnom členení Slovenska v roku 1923-1960 a po r. 1996, keď to bol utvorený okres so sídlom v Zlatých Moravciach.

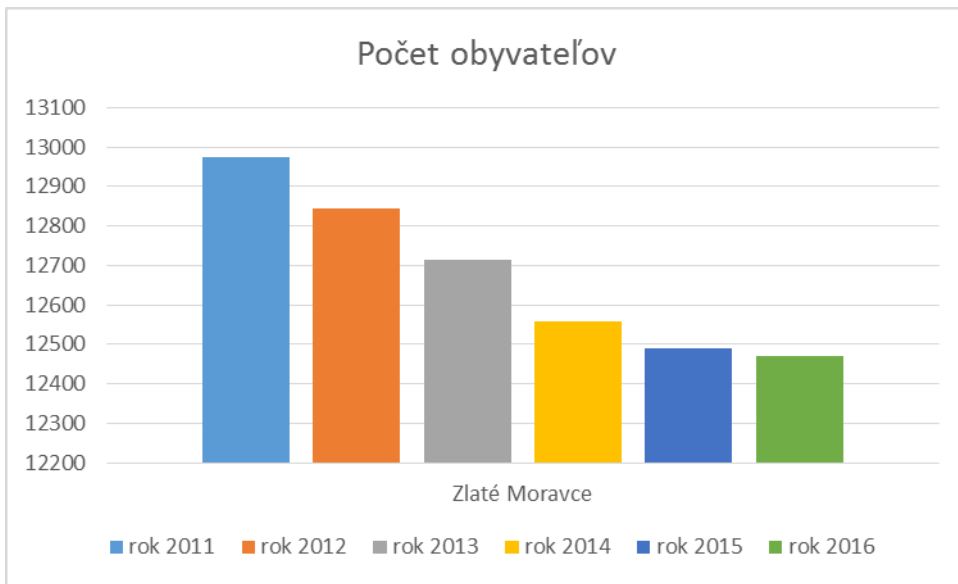
Zlaté Moravce majú celkovo výhodnú polohu v rámci Slovenska. Ležia na okraji západného Slovenska, na jeho styku so Stredným Slovenskom tak, že polovica územia (takmer celé západné a polovica stredného Slovenska) leží do 100 km vzdušnej vzdialenosti od mesta.

Zdroj: Monografia mesta Zlaté Moravce, rok vydania 1998

Tabuľka č. 1: Základné demografické údaje o meste Zlaté Moravce

Názov obce	Zlaté Moravce					
Počet obyvateľov	r. 2011	r. 2012	r. 2013	r. 2014	r. 2015	r. 2016
	12973	12843	12715	12559	12491	12471
Okres	Zlaté Moravce					
Kraj	Nitriansky					
Základné demografické údaje						
Počet obyvateľov podľa mestských častí:	r. 2011	r. 2012	r. 2013	r. 2014	r. 2015	r. 2016
Zlaté Moravce	11768	11645	11523	11372	11315	11293
Chyzerovce	743	741	745	750	749	757
Prílepy	462	457	447	437	427	421
Veková štruktúra obyvateľov	r. 2011	r. 2012	r. 2013	r. 2014	r. 2015	r. 2016
0 – 5					642	
6 – 15					954	
15 – 18					336	
18 – 25					1021	
25 – 35					1934	
35 - 50					2663	
50 – 60					1917	
60 – 70					1826	
70 – 80					814	
80 – 100					384	
100 a viac						
Prirodzený pohyb populácie	r. 2011	r. 2012	r. 2013	r. 2014	r. 2015	r. 2016
	do 30.06.2016					
Počet narodení	113	114	120	110	106	61
Počet úmrtí	100	120	118	106	102	73
Mechanický pohyb populácie – migrácia	r. 2011	r. 2012	r. 2013	r. 2014	r. 2015	r. 2016
	do 30.06.2016					
Priťahovaní	129	130	112	148	180	66
Odstahovaní	213	240	246	300	240	138

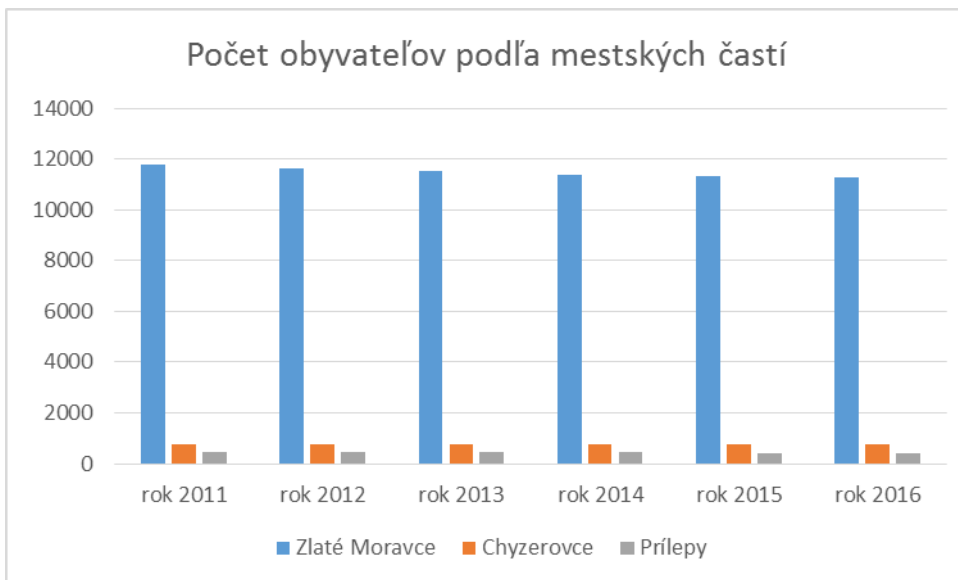
Počet obyvateľov v roku 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016

Graf č. 1 – Počet obyvateľov

	rok 2011	rok 2012	rok 2013	rok 2014	rok 2015	rok 2016
Zlaté Moravce	12973	12843	12715	12559	12491	12471

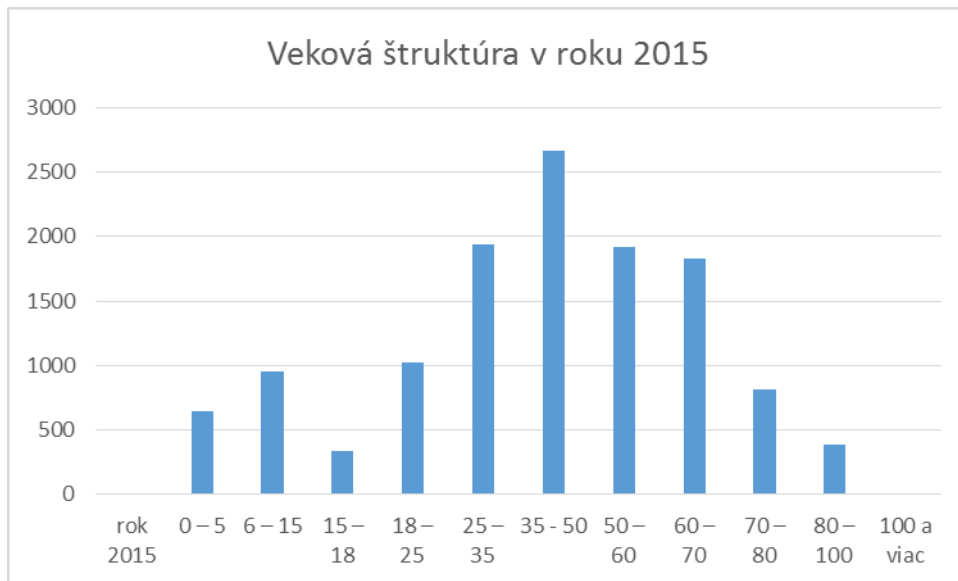
Počet obyvateľov podľa mestských častí v roku 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 a 2016

Graf č. 2 – Počet obyvateľov podľa mestských častí

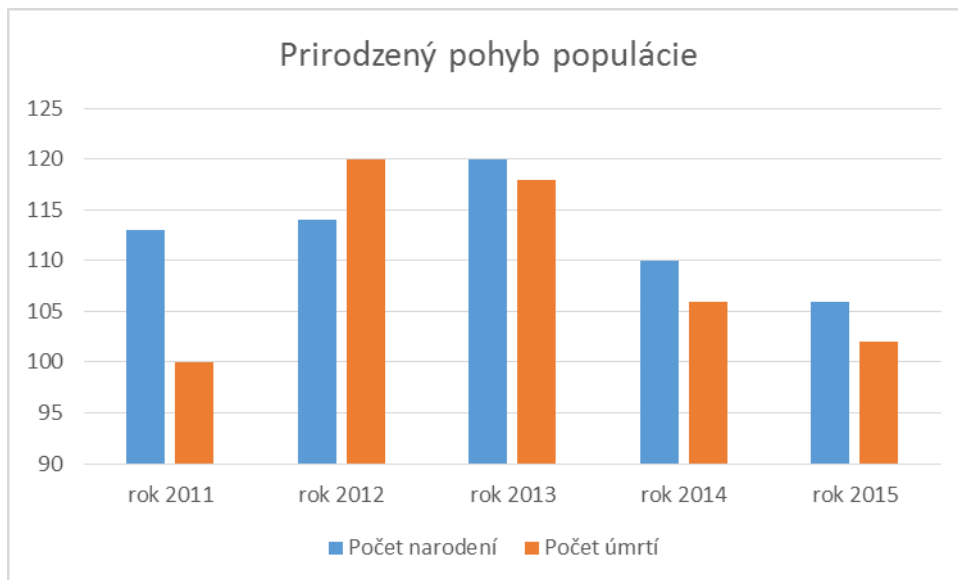
	rok 2011	rok 2012	rok 2013	rok 2014	rok 2015	rok 2016
Zlaté Moravce	11768	11645	11523	11372	11315	11293
Chyzerovce	743	741	745	750	749	757
Prílepy	462	457	447	437	427	421

Veková štruktúra v roku 2015

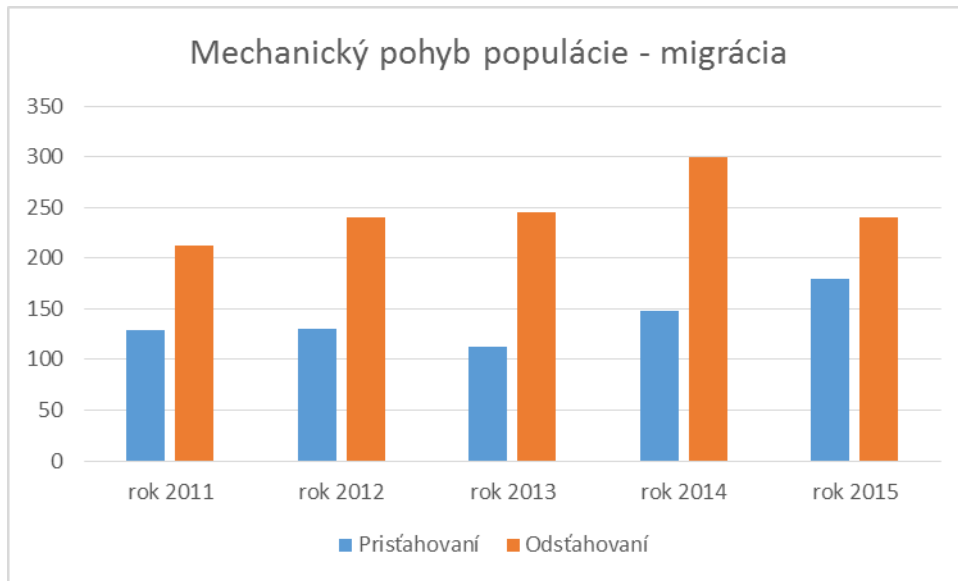
Graf č. 3 – Veková štruktúra v roku 2015

Prirodzený pohyb populácie v roku 2011, 2012, 2013, 2014, 2015

Graf č.4 – Prirodzený pohyb populácie

	rok 2011	rok 2012	rok 2013	rok 2014	rok 2015
Počet narodení	113	114	120	110	106
Počet úmrtí	100	120	118	106	102

Mechanický pohyb populácie – migrácia v roku 2011, 2012, 2013, 2014, 2015

Graf č. 5 – Mechanický pohyb populácie – migrácia

	rok 2011	rok 2012	rok 2013	rok 2014	rok 2015
Pristáňovanie	129	130	112	148	180
Odstáňovanie	213	240	246	300	240

1.3. Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb v meste Zlaté Moravce

Sociálne služby na území mesta Zlaté Moravce sú poskytované verejnými a neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb v zmysle zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách.

Poskytovateľom sociálnej služby je za podmienok uvedených týmto zákonom:

- verejný poskytovateľ sociálnej služby (obec, právnická osoba zriadená obcou alebo založená obcou, právnická osoba zriadená vyšším územným celkom alebo založená vyšším územným celkom) a
- iná osoba (neverejný poskytovateľ sociálnej služby).

Poskytovateľ sociálnej služby môže poskytovať sociálne služby len na základe zápisu do registra poskytovateľov sociálnych služieb, ktorý vedie vyšší územný celok.

Sociálne služby slúžia na uspokojenie individuálnych potrieb občanov a preto poskytované sociálne služby by mali byť pružné a mali by sa prispôbovať meniacim sa požiadavkám rodín a občanov, ktorí sú na ne odkázaní.

Sociálne služby poskytované na území mesta Zlaté Moravce

Tabuľka č. 2: Poskytované sociálne služby na území mesta Zlaté Moravce

Sociálne služby	Forma sociálnej služby a kapacita zariadenia	Druh sociálnej služby	Poskytovateľ
Terénna sociálna služba krízovej intervencie	terénna ambulancná	sociálna služba krízovej intervencie	Mesto Zlaté Moravce
Komunitné centrum	terénna z časti ambulancná	sociálna služba krízovej intervencie	Mesto Zlaté Moravce
Zariadenie opatrovateľskej služby (ZOS)	pobytová 15 klientov	sociálna služba na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku	Mesto Zlaté Moravce
Opatrovateľská služba (OS)	terénna	sociálna služba na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku	Mesto Zlaté Moravce
Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci – domáce tiesňové volanie		sociálna služba s použitím telekomunikačných technológií	Mesto Zlaté Moravce
Odľahčovacia služba	terénna pobytová	podporná služba	Mesto Zlaté Moravce
Denné centrum	ambulancná 100 klientov	podporná služba	Mesto Zlaté Moravce
Práčovňa	ambulancná	podporná služba	Mesto Zlaté Moravce
Stredisko osobnej hygieny (SOH)	ambulancná	podporná služba	Mesto Zlaté Moravce
NÁDEJ Domov dôchodcov a Domov sociálnych služieb, n. o., Zlaté Moravce	pobytová 43 klientov	sociálna služba na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku	Neverejný poskytovateľ
Úsmev DSS, n. o., Zlaté Moravce	pobytová 57 klientov	sociálna služba na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku	Neverejný poskytovateľ

Sociálne služby krízovej intervencie

Terénna sociálna služba krízovej intervencie

Terénna sociálna služba krízovej intervencie je poskytovaná fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii. Obsahom terénnej sociálnej služby krízovej intervencie je činnosť zameraná na vyhľadávanie týchto fyzických osôb, odborné činnosti a ďalšie činnosti zamerané najmä na vykonávanie preventívnej aktivity, poskytovanie sociálneho poradenstva, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov.

Odborné činnosti sú realizované terénnou formou. Ďalšie činnosti sa realizujú ambulatnou formou.

Terénna forma sociálnej služby je poskytovaná fyzickej osobe v jej prirodzenom, alebo v jej domácom prostredí, je realizovaná formou projektu komunitnej sociálnej práce, ktorého cieľom je riešiť a predchádzať sociálnemu vylúčeniu fyzickej osoby, rodiny a komunity.

Cieľová skupina, pre ktorú je sociálna služba poskytovaná: marginalizované komunity (najmä obyvatelia separovanej rómskej komunity), občania v nepriaznivej sociálnej situácii, dlhodobo nezamestnaní a znevýhodnené skupiny nezamestnaných, nezamestnateľní a ohrození nezamestnanosťou, obyvatelia s príjmom pod hranicou chudoby, nezamestnaní bez vzdelania, resp. s nízkym stupňom vzdelania, s problémami čítania a písania, deti, plnoleté fyzické osoby, rodiny, komunity, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, občania s ťažkým zdravotným postihnutím, občania s nepriaznivým zdravotným stavom, seniori, rizikové skupiny detí a mládeže, mladiství bez ukončenia povinnej školskej dochádzky, bezdomovci, ženy po materskej dovolenke zo sociálne odkázaných skupín obyvateľstva.

Vykonávajú sa sociálne, výchovné, poradenské programy cielené na rodiny a to v prirodzenom rodinnom alebo otvorenom prostredí poskytovaním základného poradenstva, najmä v oblastiach zlepšenia osobnej hygieny detí a dospelých, zlepšenia dochádzky detí do školy, zmysluplného využívania voľného času, najmä detí a mládeže, nadobudnutia zručností pri vedení domácnosti, poskytovaním základného poradenstva v oblasti finančnej gramotnosti, proti dlhového poradenstva, pri využívaní dávky a príspevkov na zákonom stanovený účel.

Terénna sociálna práca je vykonávaná v prevažnej miere v domácom, prirodzenom prostredí klientov. Vykonávajú ju dve pracovníčky, terénna sociálna pracovníčka a terénna pracovníčka. Zamestnané sú v rámci realizácie národného projektu: „Terénna sociálna práca v obciach I“.

Terénna sociálna služba krízovej intervencie sídli na Slnečnej 2 v Zlatých Moravciach

Tabuľka č. 3: Štruktúra pracovníkov poskytujúcich terénnu sociálnu službu

Počet pracovníkov	Z toho	
	terénna sociálna pracovníčka	terénna pracovníčka
2	1	1

Komunitné centrum

V komunitnom centre sa fyzickým osobám v nepriaznivej sociálnej situácii poskytuje sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pomoc pri

príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia, vykonávajú sa preventívne aktivity a zabezpečuje sa záujmová činnosť.

Odborné činnosti (sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pomoc pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia) sa vykonávajú prevažne terénnou formou, v malej miere ambulatnou formou. Terénna forma sociálnej služby je poskytovaná fyzickej osobe v jej prirodzenom prostredí, alebo v jej domácom prostredí, je realizovaná formou projektu komunitnej sociálnej práce, ktorého cieľom je riešiť a predchádzať sociálnemu vylúčeniu fyzickej osoby, rodiny a komunity, ktoré sú v nepriaznivej sociálnej situácii. Niektoré ďalšie činnosti, ako napr. poskytovanie nevyhnutného ošatenia a obuvi sa rieši ambulatnou formou priamo v komunitnom centre.

Cieľová skupina, pre ktorú je sociálna služba poskytovaná: marginalizované komunity (najmä obyvatelia separovanej rómskej komunity), občania v nepriaznivej sociálnej situácii, dlhodobo nezamestnaní a znevýhodnené skupiny nezamestnaných, nezamestnateľní a ohrození nezamestnanosťou, obyvatelia s príjmom pod hranicou chudoby, nezamestnaní bez vzdelania, resp. s nízkym stupňom vzdelania, s problémami čítania a písania, deti, plnoleté fyzické osoby, rodiny, komunity, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, občania s ťažkým zdravotným postihnutím, občania s nepriaznivým zdravotným stavom, seniori, rizikové skupiny detí a mládeže, mladiství bez ukončenia povinnej školskej dochádzky, bezdomovci, ženy po materskej dovolenke zo sociálne odkázaných skupín obyvateľstva

Komunitné centrum sídli na Slnéčnej 2 v Zlatých Moravciach.

Poskytovanie obidvoch sociálnych služieb je viazané na projekt komunitnej sociálnej práce – teraz národný projekt. Pracovník komunitného centra je zamestnávaný v rámci projektov zamestnanosti. V súčasnosti Mesto Zlaté Moravce požiadalo v rámci §50j „Zvýšenie miestnej a regionálnej zamestnanosti“, ÚPSVaR Nitra o finančné zdroje pre zamestnanie ešte jedného pracovníka.

Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku

Zariadenie opatrovateľskej služby

V Zariadení opatrovateľskej služby na Ul. Rovňanovej 3 v Zlatých Moravciach sa poskytuje sociálna služba na určitý čas plnoletej fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, ak jej nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu. Sociálna služba sa poskytuje po prepustení z nemocnice, keď opatrovaný ešte potrebuje ďalšiu starostlivosť, ktorú mu nedokáže zabezpečiť rodina. Môže to byť aj počas dovolenky, vážnej choroby, liečenia alebo mimoriadneho pracovného zaneprázdnenia rodinných príslušníkov opatrovaného, o ktorého sa inak stará rodina, v prípade napr. väčších úprav v byte, pri prestavbe na bezbariérové bývanie a pod. V zariadení opatrovateľskej služby sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva. V zariadení opatrovateľskej služby sa zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť.

Stravovanie je poskytované v súlade so zásadami zdravej výživy s prihliadnutím na vek a zdravotný stav klientov, ktorým sa poskytuje. Pre ich ľahšie ošetrovanie je zariadenie vybavené vonkajšou pasívnou rampou, kyslíkovým koncentrátorom, zdvižným zariadením GULDMAN, schodiskovou plošinou SP 150 a hygienickou stoličkou CALYPSO. Do roku

2007 bola kapacita zariadenia 10 lôžok a v roku 2008 z dôvodu veľkého záujmu o túto sociálnu službu sa zariadenie rozšírilo na 13 lôžok. V roku 2012 sa rozšírilo o ďalšie dve lôžka na celkový počet 15 lôžok.

V roku 2009 za zrekonštruovali priestory a to tak, že z bývalej kúpeľne a kuchyne sa spravila bezbariérová kúpeľňa so sprchovacím kútom a bezbariérové WC. Miestnosti sa stali priestrannejšie. V roku 2010 sa podarilo v jednej polovici zariadenia vymaľovať a vymeniť podlahovú krytinu. V rozšírenej časti sa namontovalo zdvižné zariadenie GULDMAN.

Tabuľka č. 4: Štruktúra zamestnancov zariadenia opatrovateľskej služby

Počet pracovníkov v ZOS	Z toho	
	zdravotné sestry	ošetrovatel'ky
8	6	2

Opatrovateľská služba

Opatrovateľská služba sídli na Rovňanovej 3 v Zlatých Moravciach. Poskytuje sociálne služby fyzickej osobe ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách. Opatrovateľská služba je terénna sociálna služba. Popri týchto činnostiach OS zabezpečuje v prípade potreby opatrovaného aj aplikovanie inzulínu, intramuskulárnych injekcií a jednoduché preväzy. Tieto služby vykonávajú opatrovatel'ky opatrovateľskej služby a zdravotné sestry zariadenia opatrovateľskej služby aj v teréne. V roku 2014 sa mesto zapojilo do Národného projektu - Podpora opatrovateľskej služby. V rámci tohto projektu zamestnáva 3 opatrovatel'ky. Domáca opatrovateľská služba sa poskytuje 90 klientom.

Tabuľka č. 5: Štruktúra zamestnancov opatrovateľskej služby

Počet pracovníkov v OS	Z toho			
	vedúca opatrovateľskej služby	opatrovatel'ky	terénne opatrovatel'ky	ostatní
21	1	7	11	2

Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií

Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci – domáce tiesňové volanie

Mesto Zlaté Moravce začalo v roku 2012 poskytovať novú sociálnu službu - monitorovanie a signalizácia potreby pomoci – domáce tiesňové volanie.

Sociálna služba sa poskytuje občanovi v byte a to namontovaním zariadenie domáceho tiesňového volania – zabezpečuje Asociácia samaritánov Slovenskej republiky, mesto zakúpi zariadenie a uhradí inštaláciu. Toto je potom jeho majetkom a v prípade úmrtia klienta alebo z dôvodu, že klient už ďalej službu nevyužíva je pridelené ďalšiemu záujemcovi. Výhodou tiesňového tlačidla je jeho jednoduché ovládanie a vodotesnosť. Stlačením v núdzi v ktorejkoľvek časti bytu dochádza k automatickému spojeniu s operátorkou a hlasitou komunikáciou s ňou (dosah cca 150m). Operátorka má všetky potrebné údaje pre zabezpečenie adekvátnej pomoci (rodina, susedia, záchranná zdravotná služba, polícia,

hasiči). Služba sa poskytuje 24 hodín denne, 7 dní v týždni, zabezpečujú ju profesionálne vyškolení operátori.

Mesačný poplatok za poskytovanie tejto služby si uhradza klient na základe zmluvy, ktorú uzatvára s Asociáciou samaritánov Slovenskej republiky a táto potom zabezpečuje dispečing.

Často klienti žijú izolovane od spoločnosti, bez možnosti akejkoľvek komunikácie a z ich pohľadu je jediným možným riešením odchod do zariadenia sociálnych služieb, čo je v mnohých prípadoch zbytočné, finančne náročné a pre mnohých veľmi traumatizujúce. Aby mohli zostať aj naďalej v pohodlí svojho domova im umožňuje táto sociálna služba. Prostredníctvom tiesňovej pomoci sa reálne predlžuje schopnosť seniorov a zdravotne postihnutých na samostatný a nezávislý život vo svojom prirodzenom domácom prostredí.

V zmysle zákona o sociálnych službách – monitorovanie a signalizácia potreby pomoci je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá má nepriaznivý zdravotný stav s cieľom na zabránenie vzniku krízovej sociálnej situácie alebo na zabezpečenie jej riešenia.

Táto služba je určená pre seniorov/dôchodcov žijúcich osamele v domácnosti, zdravotne ťažko postihnutých a seniorov žijúci v rodinách, kde sociálna situácia nedovoľuje zabezpečiť im intenzívny dohľad zo strany rodiny (pracujúci členovia).

V súčasnosti túto službu využívajú 2 klienti.

Podporné služby

Odľahčovacia služba

Odľahčovacia služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou sa poskytuje alebo zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sociálna služba počas obdobia, v ktorom fyzická osoba, ktorá opatruje, nemôže opatrovanie vykonávať. Odľahčovacia služba sa poskytuje na celé dni, najviac 30 dní v kalendárnom roku. Fyzická osoba, ktorá opatruje má možnosť čerpať si voľno aj po jednotlivých dňoch, nie však hodinách. V roku 2015 sa odľahčovacia služba poskytla 5 klientom pobytovou formou v zariadení opatrovateľskej služby.

Denné centrum, Mojmírova 6, Zlaté Moravce

V Dennom centre sa poskytuje sociálna služba počas dňa fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek, fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičovi s dieťaťom alebo starému rodičovi s vnukom alebo vnučkou.

V dennom centre sa poskytuje sociálne poradenstvo a zabezpečuje záujmová činnosť. Sociálna služba je poskytovaná bezplatne. Zároveň sú tu vytvorené podmienky na záujmovú a kultúrnu činnosť. Služi všetkým obyvateľom mesta na spoločné stretávanie, oddych a vzájomnú komunikáciu. Pravidelne sa tu konajú rôzne prednášky, besedy, výstavy, posedenia, a pod. Mesto zdarma poskytuje tieto priestory pre zväzy, ktoré ich využívajú na svoju činnosť (schôdze, poradné dni).

Priestorové podmienky – budova je nepodpivničená, jednopodlažná, obdĺžnikového pôdorysu. Objekt je napojený na všetky dostupné inžinierske siete vybudované na ulici – verejný vodovod, verejný rozvod elektrickej energie a kanalizáciu. Počet miestností 4x spoločenská miestnosť, 3x chodba, kancelária, kuchynka, WC, miestnosť pre upratovačky a 2x predsieň. V zariadení je zamestnaná 1 pracovníčka ktorá vykonáva funkciu správkyné a aj upratovačky.

Vstup je bezbariérový, na budove sa podarilo v roku 2012 vymeniť okná, zrekonštruovať sociálne zariadenia, kde sa 1 vyčlenilo aj pre zdravotne ťažko postihnutých klientov, vymenila sa podlahová krytina a vnútorné dvere.

Práčovňa, Rovňanova 3, Zlaté Moravce

V Práčovni sa utvárajú podmienky na pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva fyzickej osobe, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo dovŕšila dôchodkový vek. Úhrada za sociálnu službu poskytovanú v práčovni je stanovená vo VZN mesta. Túto službu využívajú 15 klienti.

Stredisko osobnej hygieny, Rovňanova 3, Zlaté Moravce

V Stredisku osobnej hygieny sa utvárajú podmienky na vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny fyzickej osobe, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo dovŕšila dôchodkový vek.

Sociálna služba sa v stredisku osobnej hygieny poskytuje bezplatne

Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb v meste Zlaté Moravce

NÁDEJ Domov dôchodcov a Domov sociálnych služieb, n. o., Zlaté Moravce

Nádej DD a DSS n. o. vznikol v roku 2002. Poskytuje kompletné celoročné sociálne služby. Zabezpečuje a poskytuje zdravotnú starostlivosť svojim klientom ako i klientom v teréne prostredníctvom agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti ADOS AGERE .

Stará sa o nich aj po stránke duchovnej, kultúrnej, pracovnej, formou ergoterapie, arteterapie, muzikoterapie, tanečnej terapie, kognitívneho tréningu pri klientoch s Alzheimerovou demenciou, Parkinsonovou chorobou a iných formách demencií a psychických porúch.

Udržiava fyzické a pohybové schopnosti klientov precvičovaním jemnej a hrubej motoriky, realizuje ranné rozcvičky, ležiacich klientov rehabilituje rehabilitačná pracovníčka, dbá o pohyb a pobyt klientov na čerstvom vzduchu formou prechádzok v areáli zariadenia a v mestských parkoch. V zariadení sa poskytuje celodenné stravovanie vlastnou prípravou jedál. Klienti sú ubytovaní v jedno, dvoj a štvôr lôžkových izbách. Kapacita je 43 miest, z toho 40 miest je vyčlenených na poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre seniorov a 3 miesta sú určené na poskytovanie sociálnej služby v špecializovanom zariadení..

Zriadenie poskytuje sociálne služby v dvoch budovách a to na Sládkovičovej 6 v Zlatých Moravciach a na Sládkovičovej 21 v Zlatých Moravciach.

Tabuľka č. 6: Štruktúra zamestnancov

Počet pracovníkov	Z toho						
	štatut. zástupca	poverená vedením	sociálna pracovníčka	opatrovateľka	v kuchyni	upratovačka	údržbár
20	1	1	2	8	3	4	1

Zdroj: www.nadejdss.sk

Úsmev DSS n. o., Zlaté Moravce

Úsmev DSS n. o., Zlaté Moravce vznikla za účelom poskytovania verejnoprospešných služieb v rámci sociálnej starostlivosti v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Jej cieľom je postarať sa o plnohodnotný život seniorov poskytovaním sociálnych služieb, zariadenie je zamerané na riešenie starostlivosti o nich, umožňuje im napĺňať ich potreby a viesť kvalitný a komfortný život. Poskytuje klientom nepretržitú starostlivosť, zaopatrenie a hlavne úctu, láskavé slovo a pocit, že sú pri nich ľudia, ktorým na nich záleží a ktorí sa o nich radi postarajú.

Celková kapacita je 57 miest, z toho 43 miest je vyčlenených na poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre seniorov, 12 miest pre poskytovanie sociálnej služby v zariadení opatrovateľskej služby a 2 miesta pre poskytovanie sociálnej služby v domove sociálnych služieb.

Ubytovanie sú v jednolôžkových a dvojlôžkových izbách. Budova je štvorpodlažná s výťahom. Bývanie je prispôsobené bezbariérové tak, aby sa klienti mohli pohybovať bez obmedzení a prekážok, ktoré by im bránili viesť pohodlný život.

Strava je poskytovaná 5x denne, ak klient potrebuje diabetickú stravu, táto sa mu zabezpečí.

Zariadenie má sídlo na Ul. 1. mája 32 v Zlatých Moravciach.

Zdroj: www.usmevdss.sk.

1.4. SWOT analýza

Silné stránky :	Slabé stránky :
<ul style="list-style-type: none"> • právo na poskytovanie sociálnych služieb je zaručené rovnako všetkým obyvateľom • záujem neverejných poskytovateľov o poskytovanie sociálnych služieb – existencia zariadenia pre seniorov, zariadenia opatrovateľskej služby, špecializovaného zariadenia, domova sociálnych služieb • poskytovanie opatrovateľskej služby priamo v prirodzenom prostredí, opatrovaní sa nemusia vyrovnávať s jeho zmenou • flexibilita a možnosť spájania sociálnych služieb (opatrovateľská služba + domáce tiesňové volanie) • využívanie budov patriacich mestu pre rozvoj sociálnych služieb 	<ul style="list-style-type: none"> • nevyhovujúci technický stav zariadení sociálnych služieb s potrebnou údržbou a opravami • nízka priemerná mzda zamestnancov pracujúcich v sociálnych službách • nízky príjem klientov, ktorý nepostačuje pokryť všetky výdavky na poskytovanie sociálnej služby • nedostatok finančných prostriedkov na poskytovanie nových druhov sociálnych služieb
Príležitosti :	Ohrozenia :
<ul style="list-style-type: none"> • rozšírenie spolupráce samosprávy s neverejnými poskytovateľmi • budovanie zariadení sociálnych služieb na základe reálnych potrieb obyvateľov mesta • zvyšovanie kvality poskytovaných sociálnych služieb • vybavenie existujúcich sociálnych zariadení novým mobiliárom • poskytovanie takých druhov sociálnych služieb, ktoré sú pre obyvateľov potrebné • zvyšovanie informovanosti o poskytovaných sociálnych službách na území mesta Zlaté Moravce 	<ul style="list-style-type: none"> • z dôvodu zvyšovania nákladov na poskytovanie sociálnych služieb hrozí riziko zvyšovania úhrad • riziko znižovania životnej úrovne klienta zvyšovaním finančnej náročnosti pri poskytovaní sociálnej služby • klesanie kvality poskytovaných služieb z dôvodu nedostatočného materiálo-technického a personálneho zabezpečenia • nedostatok finančných prostriedkov v rozpočte mesta na poskytovanie a zabezpečovanie sociálnych služieb • nedostatok finančných prostriedkov na rekonštrukciu a stavebné úpravy existujúcich zariadení a na budovanie nových zariadení sociálnych služieb • zvyšujúci sa počet občanov odkázaných na sociálne služby • zmeny v legislatíve

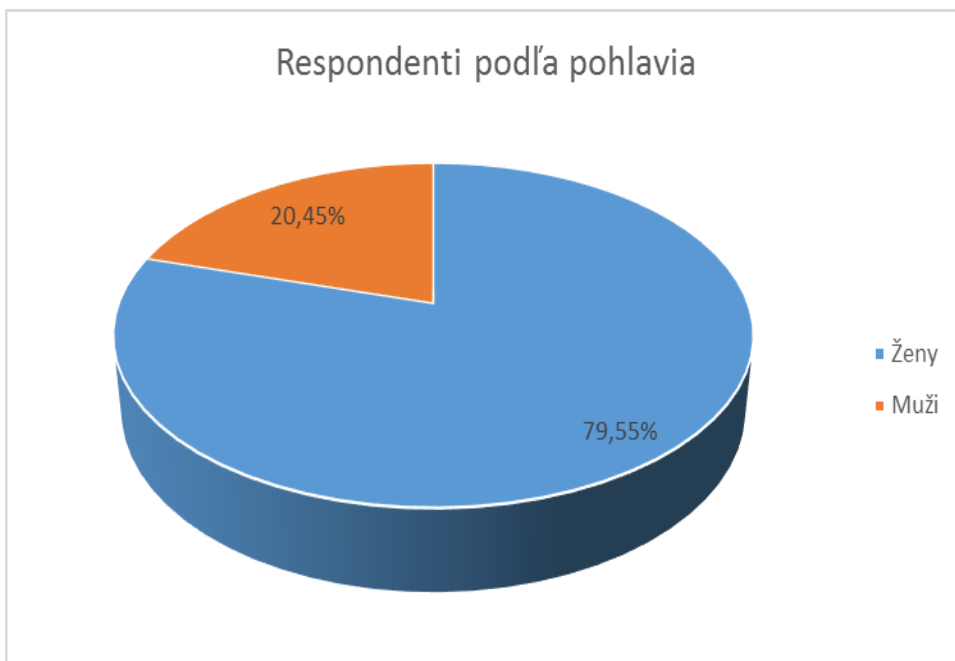
2. Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnej služby a ďalších obyvateľov v meste Zlaté Moravce podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb a cieľových skupín

K získaniu analýzy požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb bolo potrebné zapojiť do procesu obyvateľov mesta, prieskum sa vykonal dotazníkovým zisťovaním. Po úvodných informáciách veku a pohlaví sa zisťovalo, či sa respondentovi v súčasnosti poskytuje sociálna služba, ak áno, aký druh sociálnej služby sa mu poskytuje, aká je miera spokojnosti s poskytovanou sociálnou službou, nasledovalo zisťovanie, aké sociálne služby v meste chýbajú alebo sú nepostačujúce a ďalšie otázky k forme, k dostupnosti, k skupine obyvateľov, ktorej by mala byť venovaná zvýšená pozornosť, k informovanosti o poskytovaných sociálnych službách v meste a na záver mal respondent priestor na vyjadrenie podnetov, postrehov prípadne námetov v oblasti poskytovania sociálnych služieb.

Prieskum sa realizoval na území mesta distribúciou dotazníkov cielene na prijímateľov sociálnych služieb (do zariadenia opatrovateľskej služby, pracovníckam terénnej sociálnej služby krízovej intervencie, opatrovateľkám poskytujúcim opatrovateľskú službu, do denného centra, do neziskovej organizácie Úsmev DSS, Zlaté Moravce) a k obyvateľom mesta. Ďalšou možnosťou zapojenia sa občanov bola elektronická forma, dotazník bol zverejnený na webovej stránke mesta.

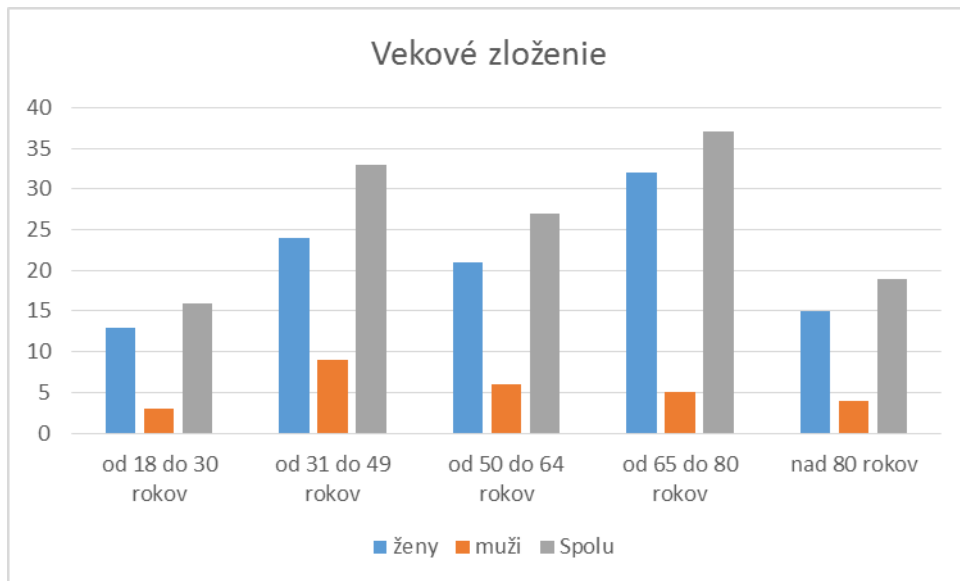
Vyhodnotenie prieskumu

Z celkového počtu 132 vrátených dotazníkov ho vyplnilo 105 žien (79,55%) a 27 mužov (20,45%).

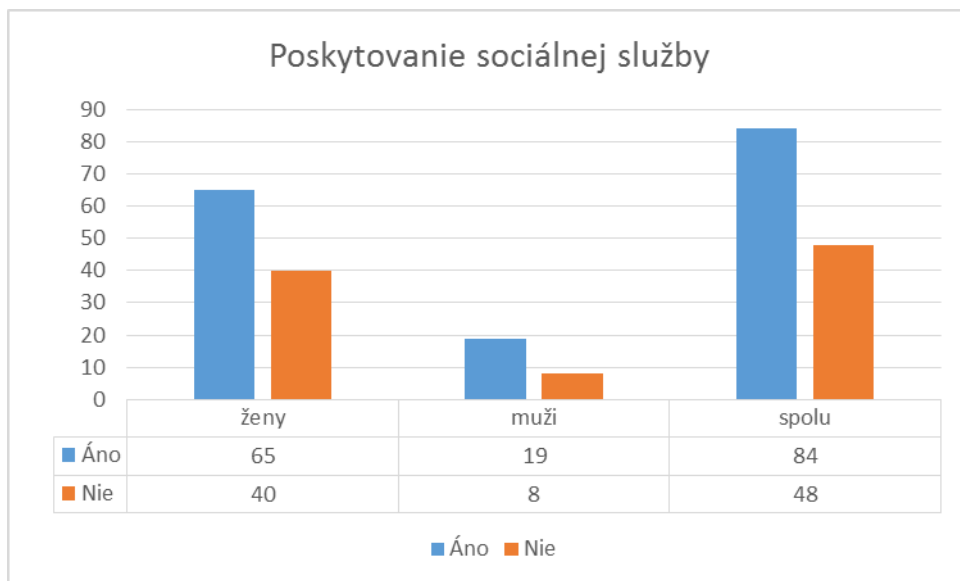
Graf č. 6 – Respondenti podľa pohlavia

Veková štruktúra bola zameraná na dospelú populáciu od 18 rokov v členení na mladých ľudí do 30 rokov, na skupinu v najaktívnejšom veku od 31 do 49 rokov, ďalej na skupinu v pred dôchodkovom a rannom dôchodkovom veku od 50 do 64 rokov, skupinu od 65 do 80 rokov a poslednú skupinu starších nad 80 rokov.

Graf č. 7 – Vekové zloženie

Respondenti sa vyjadrovali, či sa im v súčasnosti poskytuje sociálna služba.

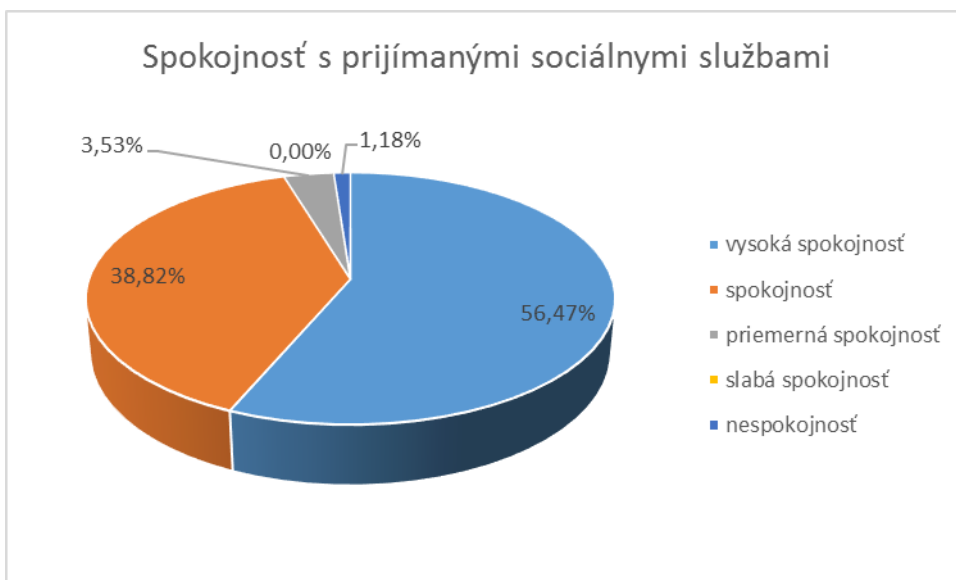
Graf č. 8 – Vyhodnotenie podľa poskytovania sociálnej služby

U prijímateľov sociálnych služieb sa zisťovalo, aký druh sociálnej služby sa im v súčasnosti poskytuje. Odpovede sú uvedené v nasledujúcej tabuľke podľa druhu sociálnej služby, ktorú využívajú a v členení podľa pohlavia.

Tabuľka č. 7

Poskytované sociálne služby	ženy	muži	spolu
terénna sociálna služba krízovej intervencie	23	11	34
komunitné centrum	1		1
zariadenie pre seniorov	4	1	5
zariadenie opatrovateľskej služby	8	3	11
domov sociálnych služieb	2	2	4
špecializované zariadenie			
denný stacionár	1		1
opatrovateľská služba	9	1	10
prepravná služba	1		1
monitorovanie a signalizácia potreby pomoci			
odľahčovacia služba	1		1
denné centrum	21	2	23
jedáleň			
práčovňa	2		2
stredisko osobnej hygieny			
iné			

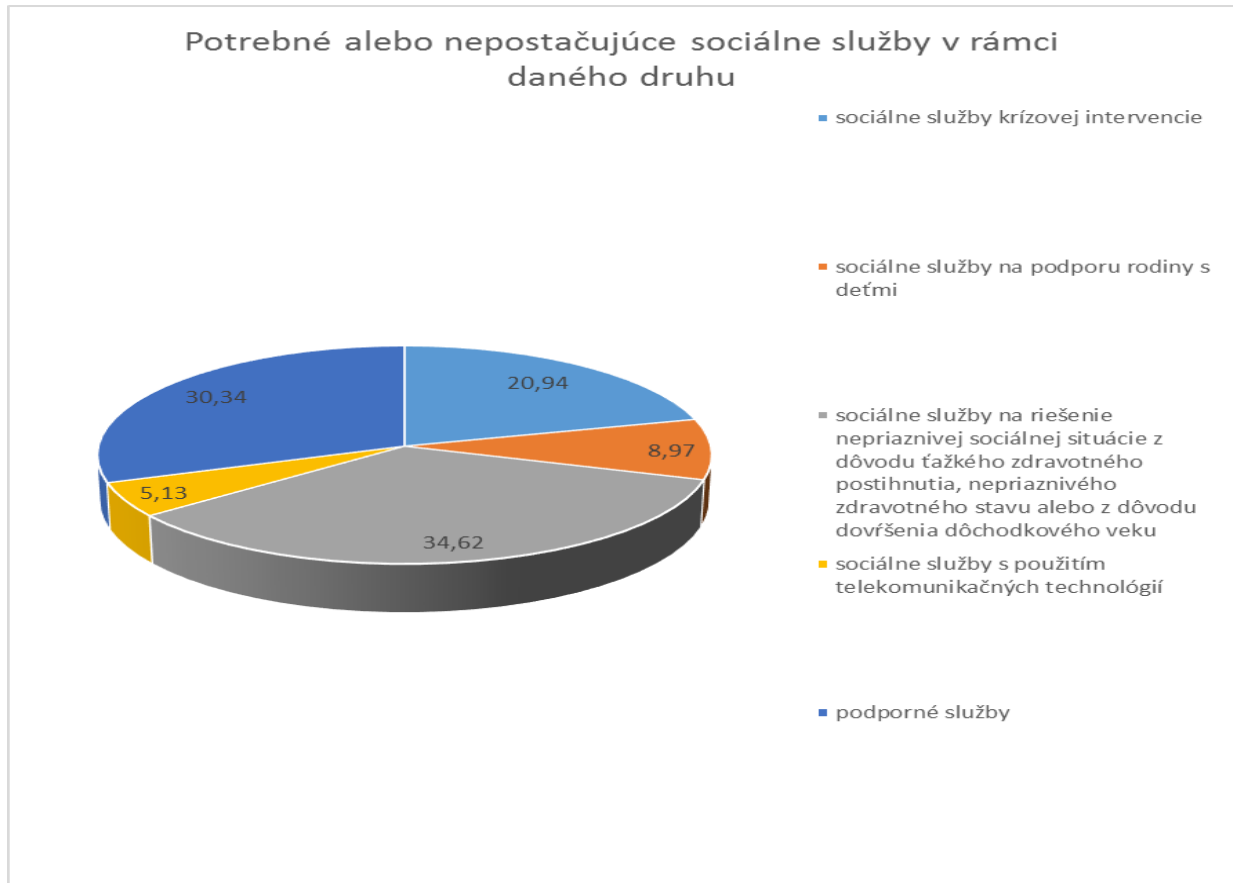
Respondenti sa vyjadrovali k miere spokojnosti s využívanou sociálnou službou, ktorá bola meraná piatimi stupňami a to: vysoká spokojnosť, spokojnosť, priemerná spokojnosť, slabá spokojnosť a nespokojnosť.

Graf č. 9 – Hodnotenie miery spokojnosti s využívanou sociálnou službou

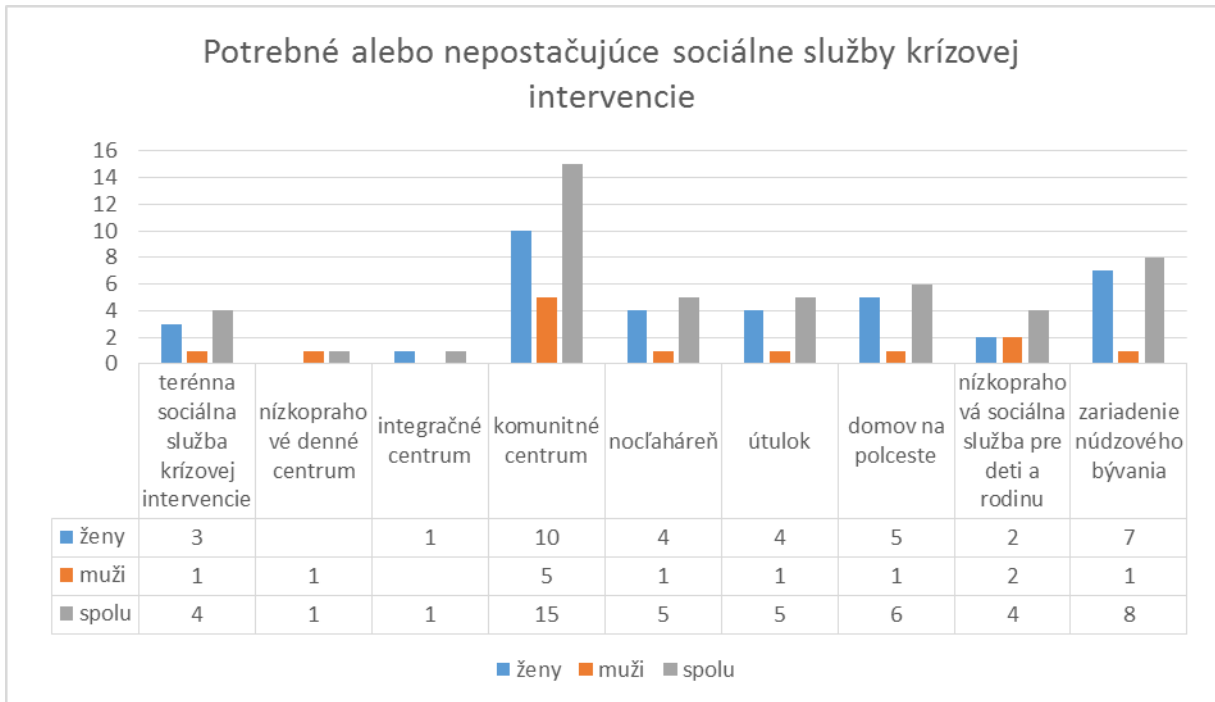
V ďalšej otázke sme zisťovali, ktoré sociálne služby v meste chýbajú, alebo sú nepostačujúce, v grafe sú znázornené v členení podľa druhu. Ako najdôležitejšie pre obyvateľov mesta sú sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, potom sú to sociálne služby krízovej intervencie, podporné služby, sociálne služby na podporu rodiny s deťmi a posledné sú sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.

Graf č. 10 – Potrebné alebo nepostačujúce sociálne služby

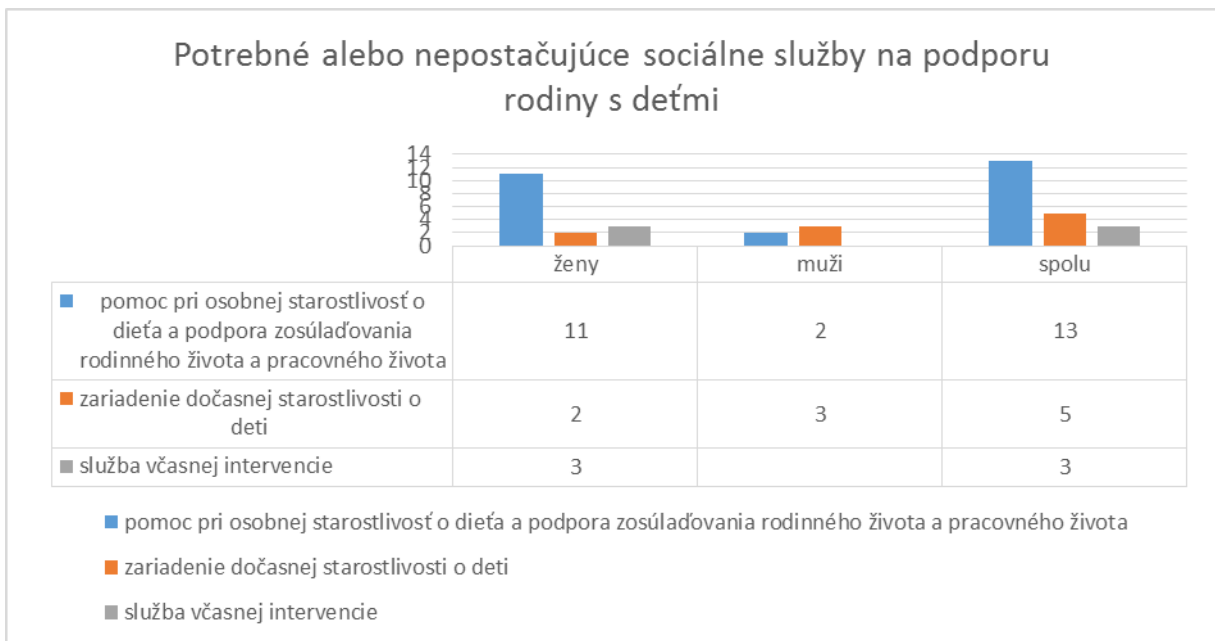
V nasledujúcich grafoch č. 11, č. 12, č. 13, č. 14 a č. 15 sú uvedené odpovede respondentov v členení za jednotlivý druh sociálnej služby.

Za potrebné alebo nepostačujúce sociálne služby krízovej intervencie respondenti uviedli na prvom mieste sociálne služby poskytované v komunitnom centre.

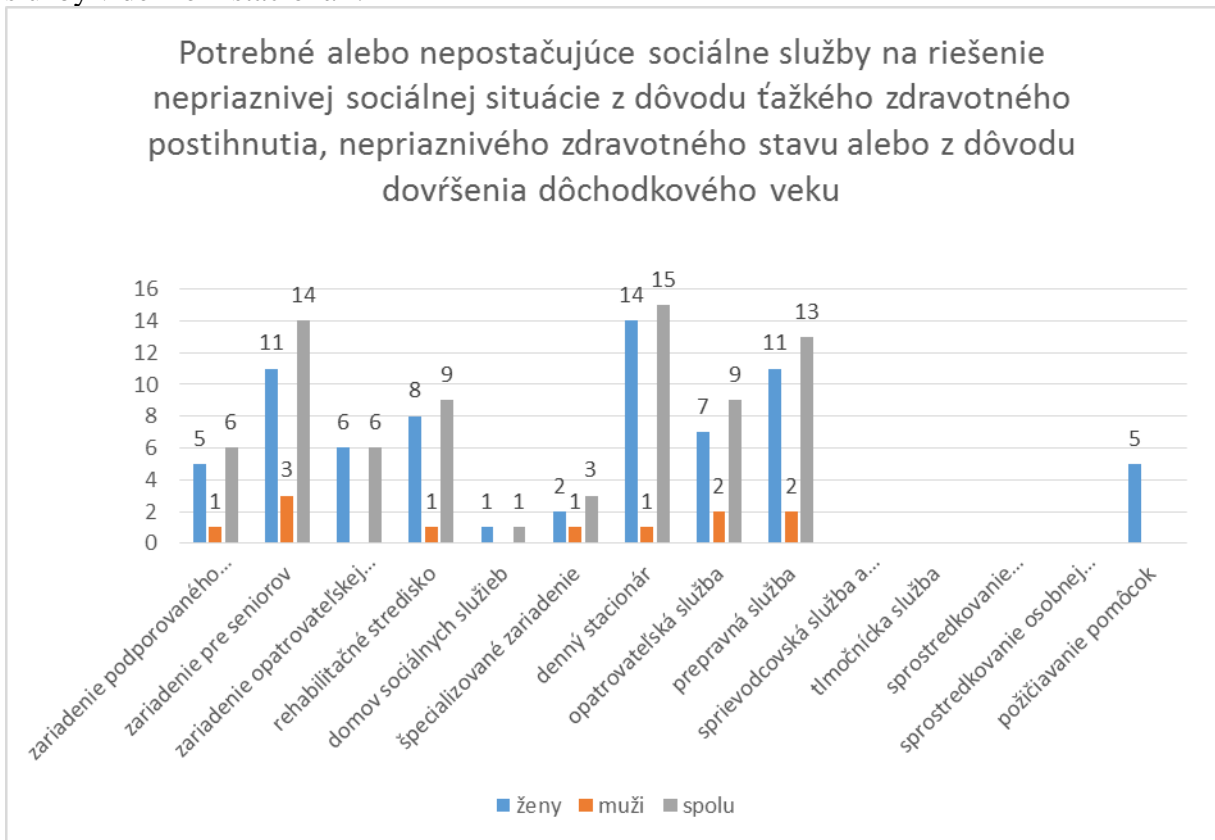
Graf č. 11 – Potrebné alebo nepostačujúce sociálne služby krízovej intervencie

Za potrebné alebo nepostačujúce sociálne služby na podporu rodiny deťmi uviedli respondenti na prvom sociálnu službu - pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života.

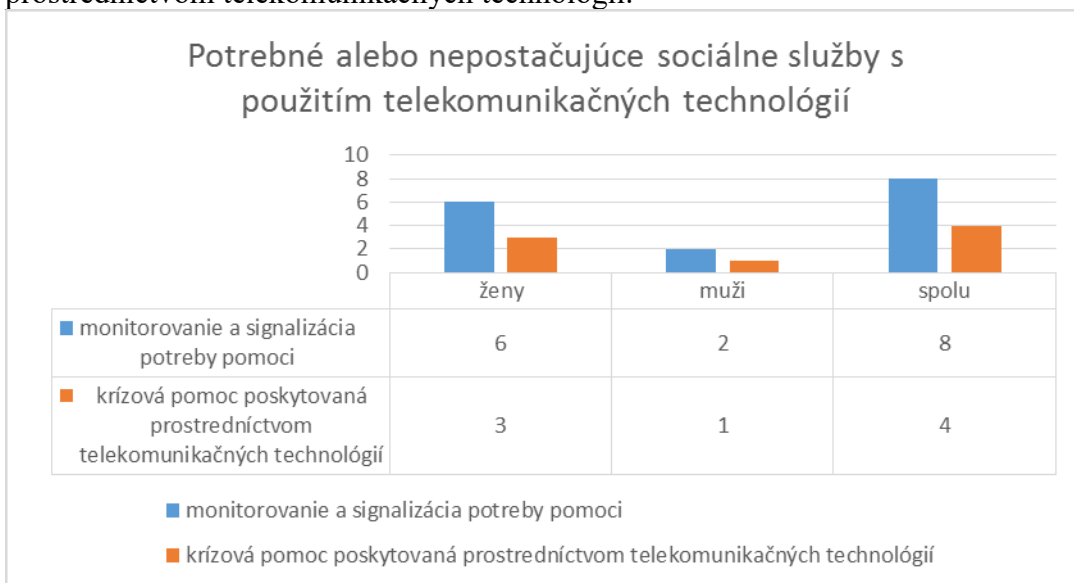
Graf č. 12 – Potrebné alebo nepostačujúce sociálne služby na podporu rodiny s deťmi

Za potrebné alebo nepostačujúce sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku na prvom mieste respondenti uviedli poskytovanie sociálnej služby v dennom stacionári.

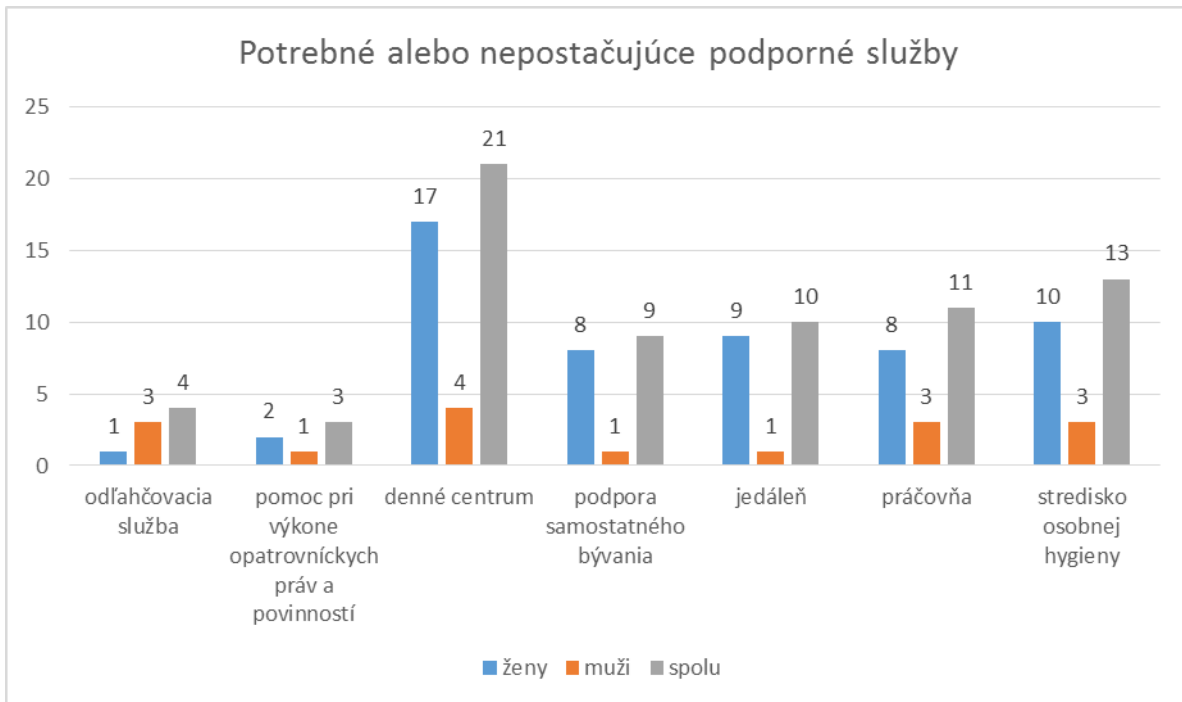
Graf č. 13 – Potrebné alebo nepostačujúce sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku

Za potrebné alebo nepostačujúce sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií uviedli respondenti na prvom mieste krízovú pomoc poskytovanú prostredníctvom telekomunikačných technológií.

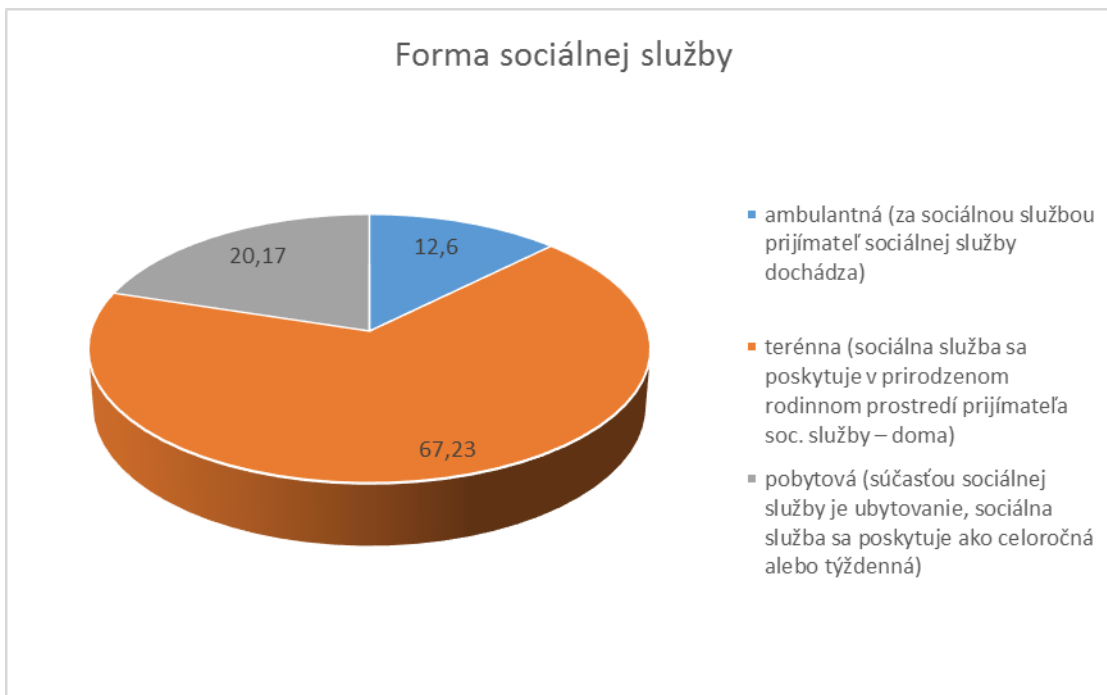
Graf č. 14 – Potrebné alebo nepostačujúce sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií

Ako potrebné alebo nepostačujúce podporné služby uviedli respondenti na prvom mieste poskytovanie podpornej služby v dennom centre.

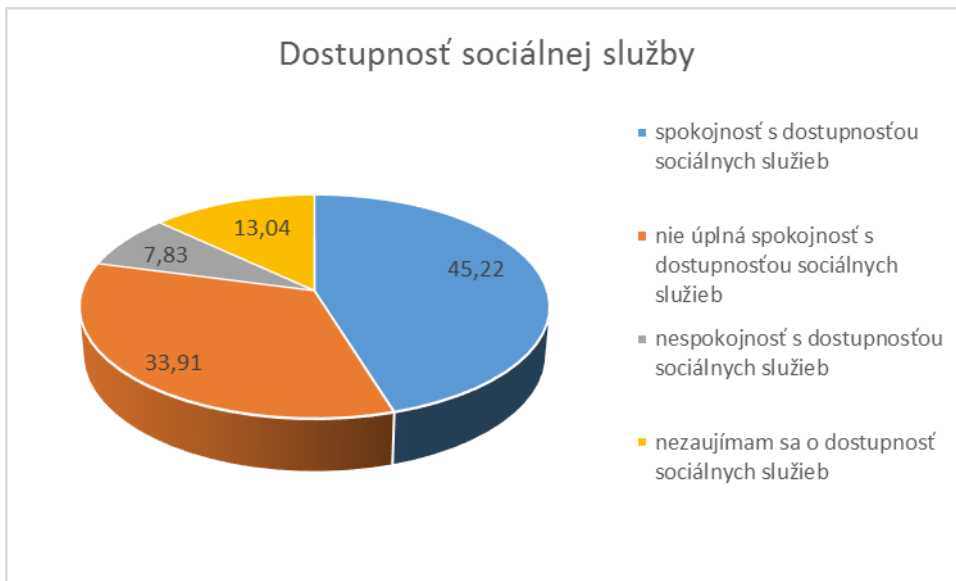
Graf č. 15 – Potrebné alebo nepostačujúce podporné služby

Respondenti sa vyjadrovali k forme poskytovania sociálnej služby, ktorá by im najviac vyhovovala, podľa prieskumu by uprednostnili terénnu sociálnu službu pred pobytovou a ambulantnou.

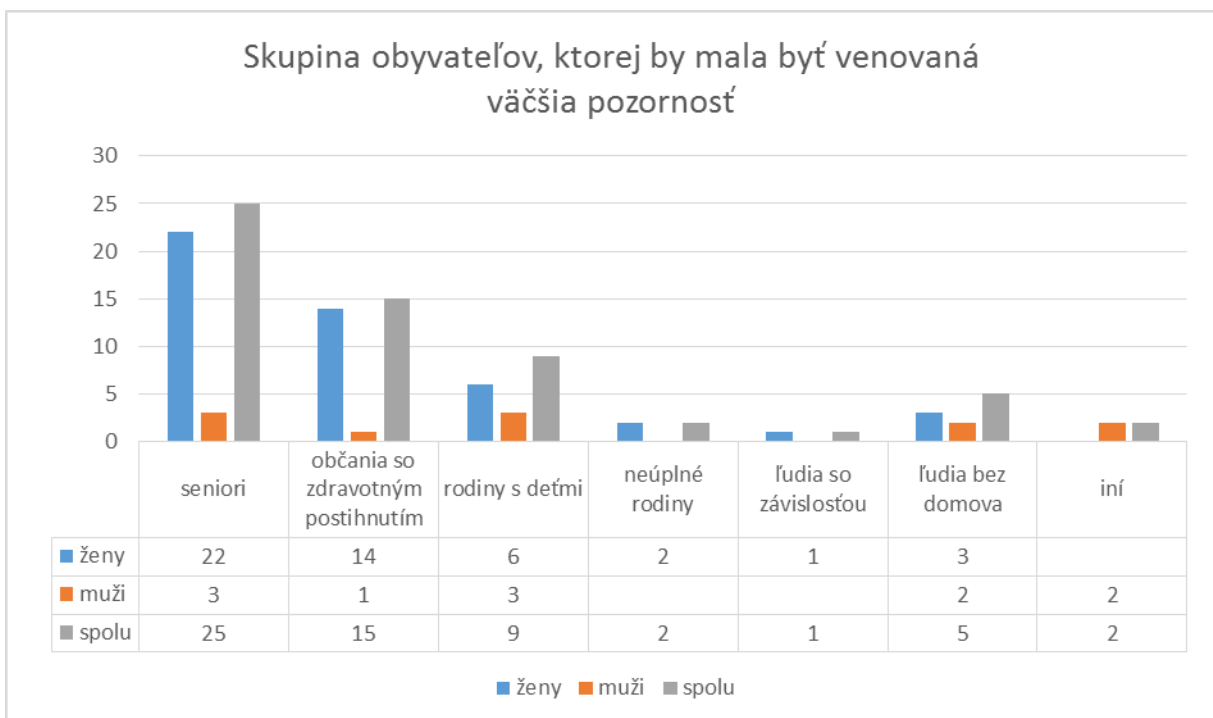
Graf č. 16 – Forma sociálnej služby

Z hodnotenia dostupnosti sociálnych služieb vyplýva, že 45,22% respondentov je spokojných s dostupnosťou sociálnych služieb, 33,91% nie je úplne spokojných s dostupnosťou sociálnych služieb, 7,83% je nespokojných s dostupnosťou sociálnych služieb a 13,04% sa nezaujíma o dostupnosť sociálnych služieb.

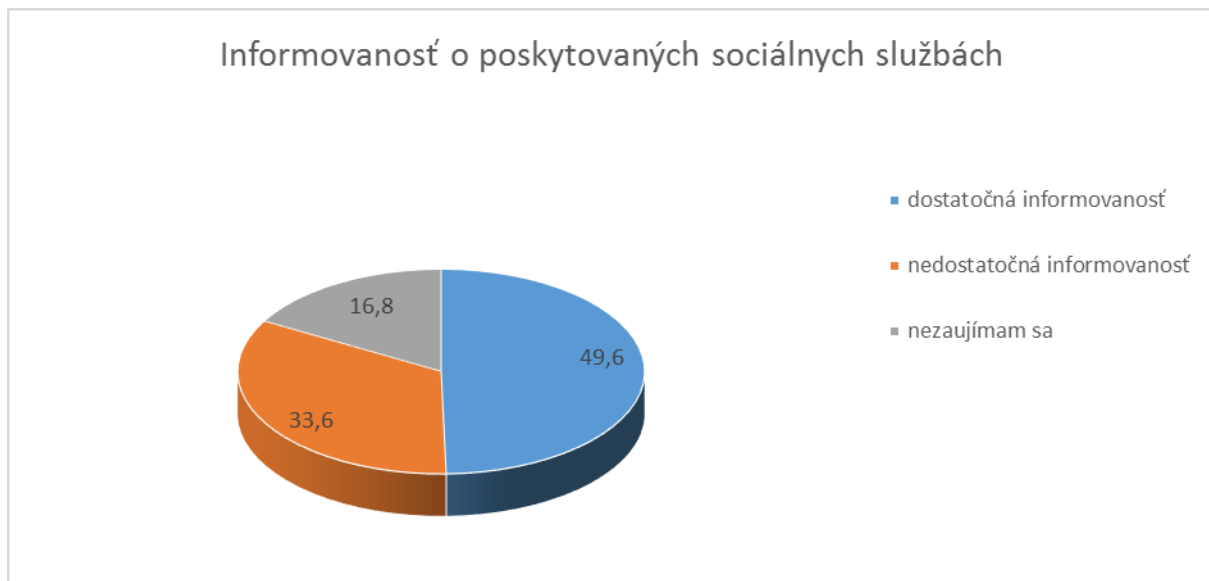
Graf č. 17 – Hodnotenie dostupnosti sociálnej služby

Z vyjadrenia respondentov vyplýva, že najväčšiu pozornosť vyžadujú seniori, potom občania so zdravotným postihnutím, rodiny s deťmi, neúplné rodiny, ľudia so závislosťou, ľudia bez domova a iní (jednotlivci).

Graf č. 18 – Hodnotenie podľa skupiny obyvateľov, ktorej by mala byť venovaná väčšia pozornosť

K informovanosti o poskytovaných sociálnych službách na území mesta sa 49,6% respondentov vyjadrilo, že je dostatočne informovaných, 33,6% je nedostatočne informovaných a 16,8% sa o to nezaujíma.

Graf č. 19 – Hodnotenie informovanosti o poskytovaných sociálnych službách na území mesta

Podnety, postrehy, prípadne námety na spoluprácu v oblasti poskytovania sociálnych služieb

Na záver dotazníkového zisťovania mali respondenti možnosť vyjadriť svoj názor, túto možnosť využilo 31 respondentov.

Všetky pripomienky a návrhy sú uvedené tak, ako ich uviedli respondenti:

- vytvoriť komunitné centrum, viac vecí v sklade (nábytok), málo vecí v sklade, viac vecí do skladu oblečenia,
- chýba niečo pre deti, nejaké aktivity, pomoc s deťmi, niekto kto sa bude hrať s deťmi, park pre matky s deťmi,
- zlepšiť činnosť opatrovateľskej služby, viac pracovníkov v teréne, lepší prístup niektorých opatrovateliek k opatrovanému, nový klub pre dôchodcov s jedálňou, denné centrum by malo byť niekde v centre, pre mnohých je to poriadne ďaleko (starší občania, telesne postihnutí), pre dôchodcov by sa mal zriadiť nový, väčší klub aj s jedálňou, v našom meste by sa mala postaviť jedáleň pre dôchodcov, aby sa bolo kde najesť, umyť a prespať, tak, ako starý človek, väčší záujem o starých ľudí, pravidelné vzdelávanie seniorov (napríklad jazykov, záhradka, tvorivé dielne a pod.), využívať viac absolventskú prax v sociálnych službách, v našom meste by sa mala postaviť jedáleň pre dôchodcov, väčšia a pravidelnejšia vzdelanosť pre ŤZP, využívanie mladých ľudí v dennom centre pre seniorov, ako teraz dobrovoľnícky učia práce na PC, viac starostlivosti starším ľuďom, jasle pre nich, viac akcií pre starších ľudí, robiť rehabilitáciu,
- čistenie domov a dvorov, upraviť prístup bezbariérový do obchodných centier, prispôbiť chodníky v meste pre telesne postihnutých ľudí, viac bezbariérových prechodov, nechodia Tekovské noviny, kde sa niečo dozvedeli, čo sa koná v meste, chýba mestská doprava, moravčania nemajú kde chodiť, treba niečo spraviť, aby sme sa tu cítili dobre, plaváreň, kúpalisko, park, poriadok (smeti) v meste, v parku (dolná časť) pri klube dôchodcov, robiť pre ľudí viac akcií a viac záujem o nich, či starších či mladších.

3. Určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb

Komunitný plán sociálnych služieb je strategický dokument, ktorý analyzuje súčasný stav a navrhuje nasledovné odporúčania a priority, realizácia ktorých prispeje k lepšiemu a efektívnejšiemu zabezpečeniu sociálnych služieb pre občanov nášho mesta a na základe uvedenej analýzy sociálnej situácie občanov a poskytovaných sociálnych služieb si mesto stanovuje tieto ciele:

- podporovať zotrvanie klienta v prirodzenom prostredí poskytovaním terénnych sociálnych služieb
- zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie a modernizácie existujúcich zariadení, budovať nové zariadenia poskytujúce sociálne služby na základe reálnych potrieb obyvateľov mesta a zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb
- zvyšovať informovanosť o poskytovaných sociálnych službách na území mesta Zlaté Moravce

Pre dosahovanie uvedených cieľov kľúčovú úlohu zohráva dostatok finančných prostriedkov na ich realizáciu, nakoľko inak niektoré nebude možné realizovať. Možnosťami financovania sú európske fondy, štátny rozpočet, granty, dotácie, financie z rozpočtu mesta.

4. Časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb

Priority	Opatrenia	Aktivity	Časový harmonogram
- podporovať zotrvanie klienta v prirodzenom prostredí poskytovaním terénnych sociálnych služieb	- poskytovať opatrovateľskú službu v súlade s potrebami klientov - udržať súčasný rozsah poskytovania opatrovateľskej služby	- pravidelne sa zapájať sa do projektov na podporu opatrovateľskej služby - využívať možnosti spájania sociálnych služieb (opatrovateľská služba + domáce tiesňové volanie)	2016-2025
- zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie a modernizácie existujúcich zariadení, budovať nové zariadenia poskytujúce sociálne služby na základe reálnych potrieb obyvateľov mesta a zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb	- rekonštruovať a modernizovať zariadenia poskytujúce sociálne služby (denné centrum, zariadenie opatrovateľskej služby, terénnu sociálnu službu krízovej intervencie, komunitné centrum) - vybaviť existujúce zariadenia poskytujúce sociálne služby novým mobiliárom - podľa potrieb obyvateľov a finančných možností budovať nové zariadenia sociálnych služieb (denný stacionár, zariadenie pre seniorov, nocľaháreň a pod.) - dodržiavať základné ľudské práva a slobody, procedurálne, personálne a prevádzkové podmienky pri poskytovaní sociálnych služieb	- využívať budovy patriace mestu na rozvoj sociálnych služieb - podávať žiadosti o európske fondy, granty, dotácie - podporovať v budovaní zariadení poskytujúcich sociálne služby verejných (VÚC) aj neverejných poskytovateľov - poskytovať sociálnu službu za účelom podpory sociálneho začlenenia a umožnenia žiť spôsobom, ktorý je v spoločnosti a v prirodzenom prostredí bežný - uplatňovať pokrokové metódy a techniky tak, aby boli čo najlepšie a najefektívnejšie zohľadňované osobné ciele prijímateľov sociálnych služieb kombinované zároveň s ich schopnosťami a pripravenosťou aktívne prispievať k napĺňaniu týchto cieľov - poskytovať sociálne služby osobami, ktoré svojou kvalifikovanosťou, odborným zložením a počtom zodpovedajú zákonným požiadavkám - vytvárať bezpečné prostredie pre všetkých, nielen pre prijímateľov sociálnych služieb, ale aj pre zamestnancov či dobrovoľníkov, ktoré je primerané druhu sociálnej služby a potrebám jeho prijímateľov	2016-2025
- zvyšovať informovanosť o poskytovaných sociálnych službách na území mesta Zlaté Moravce	- zverejňovať informácie a články týkajúce sa poskytovania sociálnych služieb	- využívať internetové stránky mesta, mestský rozhlas, noviny a pod.	2016-2025

5. Spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb

Komunitný plán sociálnych služieb je základným rozvojovým dokumentom na ktorý sa musí prihliadať pri všetkých rozvojových aktivitách v oblasti sociálnych služieb. Je dokumentom, ktorého aktivity mesto priamo realizuje, je otvorený a verejne dostupný. Periodicita aktualizácie nie je striktne daná zákonom, ani iným predpisom, preto sa bude realizovať vždy, keď vznikne potreba zo strany poskytovateľa alebo prijímateľa sociálnej služby alebo dôjde k zmene legislatívy, ktorá by mala vplyv na realizáciu komunitného plánu.

6. Záver

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Zlaté Moravce 2016 – 2025 predstavuje spôsob, akým je možné doceliť zabezpečenie sociálnej starostlivosti zo strany mesta a jeho schválením mesto prejavuje vôľu zaoberať sa touto problematikou cielene, systematicky a pravidelne v zmysle prijatých cieľov.

Tento Komunitný plán sociálnych služieb mesta Zlaté Moravce bol schválený uznesením č. 697/2017 z 29. zasadnutia Mestského zastupiteľstva v Zlatých Moravciach konaného dňa 14.09.2017.

